

Chambre des Représentants

SESSION 1963-1964.

10 JUIN 1964.

PROJET DE LOI

modifiant les lois sur la milice, coordonnées le 30 avril 1962, et la loi du 18 mars 1838 organique de l'école militaire.

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION DE L'INTERIEUR (1),
PAR M. DEMETS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Ce projet de loi que le Sénat a adopté à l'unanimité n'apporte aucune modification de fond aux lois coordonnées sur la milice.

La loi portant réforme des impôts sur les revenus oblige d'adapter les articles des lois coordonnées sur la milice qui se réfèrent aux dispositions fiscales afin d'en permettre une application qui, notamment pour des sursis et des dispenses, n'entraîne aucune contestation.

En matière d'engagement, le volontaire dont l'engagement est résilié est soumis aux obligations des miliciens de la levée pour laquelle il est inscrit ou de la prochaine levée qui suit la résiliation de son contrat, sans qu'il soit tenu compte de la durée du service qu'il a déjà accompli. Cette disposition est quelque peu abusive.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Moyersoën.

A. — Membres : MM. Bijns, Callebert, Decker, De Rijck, Devos (R.), Kiebooms, Meyers, Moyersoën, Saint-Remy, Van den Eynde, Verroken. — Bracops, Cools, De Cooman, Demets, De Pauw, Feyaerts, Gruselin, Harmegnies, Juste, Van Cleemput. — Lefebvre (R.), Piron.

B. — Suppléants : MM. Allard, Eneman, Hermans, Posson, Servais, Verbaanderd. — Bary, Cudell, Detiège, Merlot, Van Hoorick. — Vanderpoorten.

Voir :

763 (1963-1964) :

- N° 1 : Projet transmis par le Sénat.
- N° 2 : Amendement.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1963-1964.

10 JUNI 1964.

WETSONTWERP

tot wijziging van de dienstplichtwetten, gecoördineerd op 30 april 1962, en van de organieke wet van 18 maart 1838 op de militaire school.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN (1),
UITGEBRACHT DOOR DE HEER DEMETS.

DAMES EN HEREN.

Het onderhavige ontwerp van wet dat door de Senaat eeparig is goedgekeurd, brengt geen enkele fundamentele wijziging aan in de gecoördineerde dienstplichtwetten.

De wet houdende hervorming van de inkomstenbelastingen maakt het noodzakelijk de artikelen van de gecoördineerde dienstplichtwetten, waarin naar de fiscale bepalingen wordt verwezen, derwijze aan te passen, dat de toepassing ervan, in het bijzonder wat uitstel en vrijlating betreft, geen aanleiding meer geeft tot enige betwisting.

Voor de vrijwilliger wiens dienstneming verbroken is, gelden de verplichtingen van de dienstplichtigen van de lichteing waarvoor hij is ingeschreven of van de eerstvolgende lichteing na het verbreken van zijn contract, zonder dat hierbij rekening wordt gehouden met de duur van de dienst die hij reeds heeft volbracht. Deze bepaling is enigszins overduwen.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Moyersoën.

A. — Leden : de heren Bijns, Callebert, Decker, De Rijck, Devos (R.), Kiebooms, Meyers, Moyersoën, Saint-Remy, Van den Eynde, Verroken. — Bracops, Cools, De Cooman, Demets, De Pauw, Feyaerts, Gruselin, Harmegnies, Juste, Van Cleemput. — Lefebvre (R.), Piron.

B. — Plaatsvervangers : de heren Allard, Eneman, Hermans, Posson, Servais, Verbaanderd. — Bary, Cudell, Detiège, Merlot, Van Hoorick. — Vanderpoorten.

Zie :

763 (1963-1964) :

- N° 1 : Ontwerp door de Senaat overgezonden.
- N° 2 : Amendement.

Le projet soumis à vos délibérations ramène cette obligation aux seuls volontaires dont l'engagement est résilié avant qu'ils aient accompli deux années de service.

La loi du 23 décembre 1955 ayant fixé le statut des officiers et sous-officiers auxiliaires de la force aérienne, pilotes et navigateurs, les dispositions des lois coordonnées sur la milice qui les concernent n'ont plus aucune raison d'être et peuvent être abrogées.

Sans que la loi le leur impose, les élèves, dès leur entrée à l'école militaire, signent un engagement afin d'acquérir immédiatement la qualité de militaire.

Dès lors, il est préférable de consacrer légalement une pratique qui, au demeurant, est favorable aux élèves.

Telles sont, avec quelques modifications de termes alignés sur ceux employés par le Ministère de la Défense nationale, les raisons et la portée de ce projet de loi.

Discussion des articles.

Article premier.

Le remplacement dans le texte de l'article 3, § 4, des lois coordonnées sur la milice, du mot « l'homme » par « le milicien » apporte une précision déjà contenue dans le texte néerlandais de cet article.

Cet article a été adopté à l'unanimité.

Art. 2.

L'article 10, § 1er, 1°, des lois coordonnées sur la milice fixe les conditions de ressources qui permettent l'octroi du sursis.

L'article 2 adapte leur calcul à la loi du 20 novembre 1962 portant réforme des impôts sur les revenus.

Cet article a été adopté à l'unanimité.

Art. 2bis.

Cet amendement de M. Saintraint, reprenant l'objet de sa proposition de loi n° 700 du 14 janvier 1964, tend à faire considérer comme service actif de frère, l'exemption prévue par l'article 16 des lois coordonnées sur la milice (voir Doc. n° 763/2).

Selon l'auteur et un autre membre, cet amendement est conforme au principe adopté naguère en matière d'exemption.

La loi du 21 juin 1961 accordant exemption du service militaire à l'inscrit résidant au moins trois années dans un pays en voie de développement, au cours des quatre ans de son arrivée, trouve sa justification dans les discussions provoquées par le projet de loi n° 564/1 du 20 juin 1960.

Initialement, l'exemption était prévue pour l'inscrit mis à la disposition du Ministre des Affaires africaines présentant deux ans de service au Congo, au Ruanda-Urundi ou en mission hors d'Europe.

Le but était d'encourager et de récompenser l'aide technique à l'ancienne colonie.

In het ontwerp dat U is voorgelegd, wordt deze verplichting alleen gehandhaafd voor de vrijwilligers die hun dienstplichtwet verbreken alvorens zij twee jaren dienst tellen.

Aangezien de wet van 23 december 1955 het statuut van de hulpofficieren en -onderofficieren van de luchtmacht, piloten en navigators heeft vastgesteld, beantwoorden de op hen betrekking hebbende bepalingen van de gecoördineerde dienstplichtwetten niet langer aan een noodzakelijkheid; ze kunnen dus worden opgeheven.

Hoewel dienaangaande niets in de wet is voorgeschreven, ondertekenen de leerlingen bij hun intrede in de militaire school een dienstplichtcontract ten einde onmiddellijk de hoedanigheid van militair te verkrijgen.

Het is dan ook verkieslijk dat een feitelijke toestand, die overigens in het voordeel van de leerlingen uitvalt, wettelijk wordt bekrachtigd.

Dat — alsmede het feit dat enkele termen moeten worden aangepast aan de terminologie van het Ministerie van Landsverdediging — zijn de redenen voor en de strekking van het onderhavige wetsontwerp.

Artikelsgewijze bespreking.

Eerste artikel.

De vervanging van het woord « l'homme » door « le milicien » in de Franse tekst van artikel 3, § 4, van de gecoördineerde dienstplichtwetten brengt een verduidelijking die reeds in de Nederlandse tekst van dit artikel aanwezig was.

Dit artikel wordt met algemene stemmen goedgekeurd.

Art. 2.

Artikel 10, § 1, 1°, van de gecoördineerde dienstplichtwetten bepaalt de voorwaarden inzake inkomen waaraan moet worden voldaan om toekenning van uitstel mogelijk te maken.

Artikel 2 voorziet in de aanpassing van de berekening ervan aan de wet van 20 november 1962 houdende hervorming van de inkomstenbelastingen.

Dit artikel wordt met algemene stemmen aangenomen.

Art. 2bis.

Dit amendement, waarmee de heer Saintraint hetzelfde doel beoogt als met zijn wetsvoorstel n° 700 van 14 januari 1964, is erop gericht de in artikel 16 van de gecoördineerde dienstplichtwetten bepaalde uitzondering gelijk te stellen met een werkelijke broederdienst (zie *Stuk* n° 763/2).

De indiener en een ander lid zijn van oordeel dat dit amendement overeenstemt met het principe dat tevoren voor de vrijstellingen werd aangenomen.

De verklaring voor de wet van 21 juni 1961, waarbij vrijstelling van militaire dienst wordt verleend aan de ingeschrevene die, tijdens de vier jaren na zijn aankomst in een ontwikkelingsland, aldaar ten minste drie jaren verblijft, ligt in de besprekingen waartoe het wetsontwerp n° 564/1 van 20 juni 1960 aanleiding heeft gegeven.

Oorspronkelijk was in de vrijstelling voorzien ten gunste van de ingeschrevene die ter beschikking van het Ministerie van Afrikaanse Zaken werd gesteld en twee jaren dienst zou volbrengen in Kongo, Ruanda-Urundi of een missiepost buiten Europa.

Het doel was de technische bijstand aan de vroegere kolonie aan te moedigen en te belonen.

A la suite des événements du Congo, pour des raisons d'ordre psychologique, le projet fut amendé et devint la loi du 21 juin 1961. Il entra dans le cadre d'une généralisation de l'aide technique aux pays en voie de développement. La notion de mise à la disposition fit place à une simple condition de résidence.

A défaut d'une solution appropriée au problème d'une assistance technique efficiente, nullement au point actuellement, il faut aux yeux des membres précités, au moins ne pas punir les familles de ceux qui ont accepté de se consacrer aux pays en voie de développement. Bon nombre d'entre eux travaillent dans des conditions pénibles et font preuve d'un réel esprit de sacrifice. La présence de nos jeunes dans ces pays doit être encouragée; elle assure d'ailleurs le renom de la Belgique.

Tout en partageant le souci de l'auteur de l'amendement d'encourager au maximum l'assistance technique aux pays en voie de développement, plusieurs membres se déclarent opposés à l'amendement.

De l'avis de certains, la dispense qu'il faut limiter au maximum est avant tout un geste social envers les familles ayant de lourdes charges. Tel n'est pas le cas de l'assistant technique qui bénéficie souvent d'un traitement élevé.

Selon un autre membre, l'amendement est trop large. Il ne fait aucune distinction entre les personnes qui désirent se consacrer effectivement aux pays en voie de développement et celles qui se rendent à l'étranger pour des raisons matérielles d'intérêt familial.

L'auteur de l'amendement partage cet avis. Octroyer l'exemption du service militaire sans contrôle, sans direction, sans surveillance aucune à l'inscrit résidant trois années en pays en voie de développement est une formule peu heureuse, n'ayant pas fait ses preuves.

Il est indispensable de repenser ce problème en prévoyant un cycle de formation, un contrôle et une surveillance effectives. L'exemption ne doit être accordée que dans le cadre d'une assistance technique structurée et organisée ou dans celui d'activités prestées dans des organismes privés présentant toutes les garanties voulues.

Il propose de laisser à l'exécutif le soin de déterminer les modalités d'application de la dispense.

Cette formule de pleins pouvoirs est rejetée par certains membres.

Le Ministre désireux, tout autant que quiconque, d'encourager l'assistance technique déclare ne pouvoir accepter l'amendement. Son adoption, outre qu'elle nécessiterait le renvoi du projet au Sénat, risquerait de provoquer de sérieuses difficultés dans l'organisation de la défense nationale qui serait, par la même occasion, privée de cadres de réserve dont elle a besoin.

Il estime préférable d'adopter le projet dans sa forme actuelle et de chercher une solution lors de l'examen de la proposition de loi de M. Saintraint.

Un commissaire estime que cette solution ne peut être trouvée dans le domaine des dispenses mais bien dans celui des libérations permises quand les besoins du contingent sont dépassés.

M. Saintraint accepte de retirer son amendement à la condition que sa proposition de loi ainsi que la révision de

Na de gebeurtenissen in Kongo werd het ontwerp om psychologische redenen geamendeerd en is het de wet van 21 juni 1961 geworden. Het ontwerp werd geplaatst in het kader van een veralgemening van de technische bijstand aan de ontwikkelingslanden. Het begrip van de terbeschikkingstelling werd vervangen door een eenvoudige voorwaarde van verblijf.

Aangezien er op dit ogenblik nog hoegenaamd geen gepaste oplossing is gevonden voor het probleem van een doeltreffende technische bijstand, zijn voornoemde leden van oordeel dat de gezinnen van degenen die aanvaard hebben zich voor de ontwikkelingslanden in te spannen, alleszins niet gestraft mogen worden. Velen van hen werken in zeer moeilijke omstandigheden en geven blijk van werkelijke opofferingsgeest. De aanwezigheid van onze jongeren in deze landen moet worden aangemoedigd; zij komt trouwens de goede naam van België ten goede.

Hoewel verscheidene leden het eens zijn met de zienswijze van de indiener van het amendement, dat de technische bijstand aan de ontwikkelingslanden zoveel mogelijk moet worden aangemoedigd, verzetten zij zich tegen het amendement.

Voor sommigen is de vrijlating vóór alles een sociale tegemoetkoming ten opzichte van de gezinnen met zware lasten en moet zij zoveel mogelijk worden beperkt. De persoon die met technische bijstand is belast, geniet dikwijls een aanzienlijke bezoldiging en bevindt zich dus niet in dit geval.

Een ander lid acht het amendement te ruim. Het maakt geen onderscheid tussen de personen die zich werkelijk voor de ontwikkelingslanden willen inspannen en degenen die zich om materiële redenen van familiale aard naar het buitenland begeven.

De indiener van het amendement deelt deze zienswijze. Zonder controle, zonder onderscheid, zonder om het even welk toezicht vrijstelling van militaire dienstplicht verlenen aan ingeschrevenen die drie jaren in een ontwikkelingsland verblijven, is inderdaad een weinig gelukkige en nog niet beproefde formule.

Dit probleem moet opnieuw in zijn geheel worden onderzocht, en er moet worden voorzien in een opleidingscyclus, een controle en een doeltreffend toezicht. De vrijstelling mag enkel worden toegestaan in het kader van een gestructureerde en georganiseerde technische bijstand of van activiteiten in particuliere instellingen die alle vereiste waarborgen bieden.

Hij stelt voor dat de toepassingsvoorwaarden van de vrijstelling door de uitvoerende macht worden vastgesteld.

Sommige leden verzetten zich tegen deze formule van volmachten.

De Minister wenst evenzeer als wie ook de technische bijstand aan te moedigen, doch verklaart het amendement niet te kunnen aanvaarden. De goedkeuring ervan zou niet alleen de terugzending van het ontwerp naar de Senaat noodzakelijk maken, doch zou eveneens kunnen leiden tot ernstige moeilijkheden in de organisatie van de landsverdediging, die zou verstoken blijven van de reservekaders waaraan zij behoefte heeft.

Hij acht het verkieslijk het ontwerp in zijn huidige vorm goed te keuren en een oplossing voor het gerezen probleem te zoeken bij de bespreking van het wetsvoorstel van de heer Saintraint.

Een lid is van oordeel dat die oplossing niet mag worden gezocht op het gebied van de vrijlatingen, doch op dat van de vrijstellingen die kunnen verleend worden wanneer aan de behoeften van het contingent is voldaan.

De heer Saintraint is bereid om zijn amendement in te trekken op voorwaarde dat zijn wetsvoorstel, alsmede de

l'article 16 des lois coordonnées sur la milice puissent être examinées par la Commission dans un très proche avenir.

Il exprime le vœu qu'un groupe de travail soit constitué sous l'égide du Ministre de l'Intérieur, comprenant des représentants de la Défense nationale, de l'Administration de la Milice et de l'Office de coopération au développement. Sur base de trois années d'expérience d'un système élaboré à une époque où la situation ne permettait pas de mûres réflexions, il aurait pour mission de revoir fondamentalement l'article 16 des lois coordonnées sur la milice de façon à assimiler à un service actif, les prestations effectuées dans le cadre d'une assistance technique effective dans les pays en voie de développement.

Le Ministre marque son accord de faire réexaminer l'article 16 par une Commission d'étude.

A la suite de cette déclaration, l'amendement est retiré.

Art. 3.

Cet article a été adopté à l'unanimité.

Art. 4.

A la question d'un commissaire de connaître les raisons de la modification de la terminologie, le Ministre répond qu'elle n'a d'autre but que d'étendre les rappels annuels des officiers de réserve aux candidats officiers de réserve placés en congé illimité avant d'être promus au grade de sous-lieutenant de réserve.

L'article 4 a été adopté à l'unanimité.

Art. 5.

Cet article a été adopté à l'unanimité.

Art. 6.

Un membre demande la raison de l'abrogation du § 3 de l'article 80 des lois coordonnées sur la milice.

La disposition de l'article 11 du présent projet prévoyant que les élèves de l'école militaire servent sous le couvert d'un engagement, le § 3 de l'article 80 n'a plus aucune raison d'être, les règles régissant les autres volontaires leur étant applicables.

L'article 6 a été adopté à l'unanimité.

Art. 7 à 12.

Les articles 7 à 12 ont été adoptés à l'unanimité.

Le projet de loi de même que le présent rapport ont été adoptés à l'unanimité.

Le Rapporteur,
M. DESMETS.

Le Président,
L. MOYERSON.

herziening van artikel 16 van de gecoördineerde dienstplichtwetten, over zeer korte tijd door de Commissie kunnen worden onderzocht.

Hij spreekt de wens uit dat onder het voorzitterschap van de Minister van Binnenlandse Zaken een werkgroep wordt samengesteld, waarin afgevaardigden van het Ministerie van Landsverdediging, van de Militiedienst en van de Dienst voor Ontwikkelingssamenwerking zitting hebben. Uitgaande van de drie jaren ervaring met een regeling die werd uitgewerkt op een ogenblik dat de toestand geen rijp overleg mogelijk maakte, zou de groep tot taak hebben over te gaan tot een fundamentele herziening van artikel 16 van de gecoördineerde dienstplichtwetten, ten einde de prestaties in het kader van een werkelijke technische bijstand aan ontwikkelingslanden gelijk te stellen met het volbrengen van de militaire dienstplicht.

De Minister betuigt zijn instemming met de instelling van een studiegroep die artikel 16 opnieuw zou onderzoeken.

Ingevolge deze verklaring wordt het amendement ingetrokken.

Art. 3.

Dit artikel wordt met algemene stemmen goedgekeurd.

Art. 4.

In antwoord op een vraag van een lid naar de redenen die ten gunste van de wijziging in de terminologie pleiten, verklaart de Minister dat het enige doel ervan is de jaarlijkse wederoproeping van kandidaat-reserveofficieren uit te breiden tot de kandidaat-reserveofficieren die vóór hun bevordering tot reserve-onderluitenant met onbepaald verlof worden gezonden.

Artikel 4 wordt met algemene stemmen aangenomen.

Art. 5.

Dit artikel wordt met algemene stemmen aangenomen.

Art. 6.

Een lid vraagt waarom § 3 van artikel 80 van de gecoördineerde wetten wordt opgeheven.

Aangezien in artikel 11 van het onderhavige ontwerp is bepaald dat de leerlingen van de militaire school hun dienst volbrengen ingevolge een dienstneming, is § 3 van artikel 80 overbodig geworden; de regels die voor de andere vrijwilligers gelden, zijn eveneens op deze leerlingen toepasselijk.

Artikel 6 wordt met algemene stemmen aangenomen.

Artt. 7 tot 12.

De artikelen 7 tot 12 worden met algemene stemmen aangenomen.

Het wetsontwerp alsmede dit verslag worden met algemene stemmen aangenomen.

De Verslaggever,
M. DEMETS.

De Voorzitter,
L. MOYERSON.